Марко Вовчок і Тарас Шевченко

Є в Тараса Шевченка теплі, щирі слова, присвячені жінці:...Господь послављебе нам, кроткого пророка,

обличителя жестокихлюдей неситих. Світе мій!Моя ти зоренько святая!Моя ти сило молодая!Світи на мене, і огрій,І оживи моє побитеУбоге серце, неукрите...Ці рядки створені у 1859 році, коли Т. Шевченко повернувся до Петербурга після заслання. Вони написані на честь чарівної жінки-письменниці Марко Вовчок. У художника С. Кириченка є картина «Зустріч І. Тургенєва і Марка Вовчка з Т. Шевченком», на ній зображено цю зустріч 1859 року. Процитована поезія Т. Шевченка є своєрідним благословенням письменниці, він так і називається «Марку Вовчку». Чому так тепло відзивався великий поет про письменницю, твори якої почали лише друкуватись?

У 1857 році в Петербурзі вийшли «Народні оповідання» Марка Вовчка, які знайшли широкий відгук у колі літераторів. Про письменницю, росіянку за походженням, яка писала українською мовою, говорив весь Петербург. А в 1859 ропі Маркевичі переїжджають до Петербурга. Марко Вовчок стала відвідувати гурт діячів культури міста, на якому й познайомились Великий Кобзар і вона. Т. Шевченко вбачав у творах Марка Вовчка ту викривальну силу, яка звучала і в його поетичних творах. У письменниці звучав заклик до волі, вільного життя, бо неволя не може зробити людину щасливою. А вільна людина може здолати будь-які перешкоди, чому є свідчення і життя Кобзаря, і творчість обох митців. Оповідання Марка Вовчка здобули високу оцінку поета, у вірші, присвяченому письменниці, він писав:

...І думу вольную на волюІз домовини воззову.І думу вольную... О доле!Пророче наш! Моя ти доне!Твоєю думу назову.Пророком і «своєю донею» назвав поет Марка Вовчка — і це чи не найвища оцінка творчості письменниці.

У 1859 році Марко Вовчок їде на лікування до Німеччини, потім у Париж. Там до неї дійшла звістка про смерть Т. Шевченка. У листі до чоловіка Марко Вовчок пише: «Боже мій! Нема Шевченка... у мене душа болить, болить і ніколи не перестане...» Нема Шевченка! А здається, тільки вчора одержала письменниця «Кобзар» — третю прижиттєву збірку видання творів Т. Шевченка. Цей «Кобзар» був особливо цінний для письменниці, бо мав присвяту їй, Марко Вовчок, від великого поета України: «Моїй єдиній доні Марусі Маркович і рідний, і хрещений батько Тарас Шевченко».

Під впливом «Кобзаря» Т. Шевченка Марко Вовчок пише про тяжку жіночу недолю, продовживши тему жінки-страдниці, розпочату поетом. Твори її - це твори, у яких звучить заклик до волі, до боротьби проти царату.